

Antikoncepce = kontracepce

**Termín pro souhrn metod, které dočasně
chrání před početím**

Vypracovaly: Jana Borkovcová
Veronika Grulichová

Základní rozdělení

- Hormonální
 1. kombinovaná orální kontraceptiva
 2. gestagenní pororální kontraceptiva= minipills
 3. postkoitální antikoncepce
 4. parenterální kontraceptiva
- Nehormonální
 1. přirozená
 2. „s přípravky“

I. Hormonální antikoncepce

- Založená na dodávání hormonů ženskému tělu vlastních: estrogeny a gestageny
- **estrogeny** potlačují především zrání a uvolňování vajíček z vaječníků, zamezují vzniku ovulace
- **gestageny** ovlivňují především změny hlenu v děložním hrdle- dochází tak k tvorbě velmi hustého hlenu, který brání průniku spermií do dělohy

● 1. kombinovaná orální kontraceptiva

- užívání: 28-denní cykly
 - Časová tolerance zpoždění: 12hod
 - + snížení mimoděložního těhotenství a potratů, úprava cyklu, zmírňuje předmenstruační potíže, dobrý vliv na mastnou pleť a akné, snížení výskytu maligních nádorů
 - zvýšení krevního tlaku, zvýšený výskyt karcinomu jater, migréna
- A) monofázové pilulky – množství E a P je stejné
- B) bifázové pilulky – E se nemění, P je v 2. polovině více
- C) trifázové pilulky

2. Gestagení pororální kontraceptiva

=minipills

- Obsahuje pouze progestin
- Užívání bez 7-denní pauzy
- Tolerovaná chyba: 3hod
- + vhodné pro epileptičky, ženy s hypertenzí nebo migrénou, v období laktace, po porodu či potratu
 - nepravidelnost cyklu, bolesti hlavy

● 3. Postkoitální antikoncepce

- Zabraňuje těhotenství až po nechráněném pohl.styku nebo po selhání jiné metody – neužívá se pravidelně
- Obsahuje velké množství hormonů, které mohou způsobit nauzeu, bolesti, krvácení
- Spolehlivost s narůstajícím časem od styku narůstá (ideal: obstarat co nejrychleji po styku, vždy před možnou implantací vajíčka do děložní sliznice, ke které dochází do 6.dne)

● 4. Parenterální kontraceptiva

- a) **3 týdenní:** Náplasti- hormony se do krve uvolňují průběžně (játra nezpracovávají žádné nárazy, jak je tomu u pilulek)
- obchází žaludek, takže účinnost zůstává i po zvracení či průjmu

Antikoncepční kroužek

b) Dlouhodobá (zavádí lékař)

- Depotní injekce – 3 měsíce, aplikace do svalu
- Podkožní implantáty- 3-5 let, vnitřní strana nadloktí
- Nitroděložní tělíška- 5 let, vyrobeno z plastu nebo kovu, obsahuje měděný drátek, který má toxický vliv na spermie, uvolňuje se progestin, který způsobuje nepropustnost hlenu
- obtížné řešení vedlejších účinků
- Může trvat déle, než se ženě podaří otěhotnět

II. Nehormonální antikoncepce

● **PŘIROZENÁ**

1. Metoda plodných a neplodných dnů - sledování ovulace

- Nespolehlivé- ovulace může být posunuta

2. Měření bazální hodnoty - v pochvě nebo konečníku

- Neplodné dny: 3 dny po vzrůstu a cca 5 dní před ní

3. bilingsonova metoda – struktura hlenu je během neplodných dní hustý a je ho málo

4. přerušovaná soulož – k ejakulátu dochází mimo prostředí pochvy

5. Pomocí proužků z moči – množství LH se 1-2 dny před ovulací několikanásobně zvyšuje

- „ S PŘÍPRAVKY“

1. Bariérové

- a) **Prezervativ** (muži)

- + bez vedlejších účinků

- + chrání před sexuálně přenášenými nemocemi

- b) **Poševní pesary** (ženy)

= gumové membrány, která se zavádí před pohl.stykem do pochvy, aby kryly děložní čípek a bránily spermiím proniknout do hrdla dělohy, vyjímají se po několikati hodinách po pohl. styku

- + nemají vedlejší účinky (nutno poradit se s lékařem)

- obtížné zavádění, častější infekce moč. cest

- 2. Chemická
- Spermicidní přípravky (krémy, pěny, gely,...)
- Vytvářejí bariéru mezi mužským spermatem a ženským vajíčkem
- Obsahují chemikálie, které zabíjejí spermie a brzdí jejich vstup pochvou
- Pro obdržení není nutný lékařský předpis
- - časté alergické reakce

● 3. Sterilizace

- = umělé zbavení schopnosti rozmnožovat se
 - U ženy: podvázání vaječníku
 - U muže: podvázání chámovodů
- Po provedení zákroku již není možné otěhotnět

